

присутствующее в основном глаголе *плыть*. Особое внимание следует уделить образованию вторичных глаголов несовершенного вида. Студенты должны усвоить механизм их образования, замечая сходство между: *плыть* НСВ – *приплыть* СВ – *приплывать* НСВ и *читать* НСВ – *перечитать* СВ – *перечитывать* НСВ.

Установленное сходство рассмотренных глаголов переносится на *идти* – *ходить*, *нести* – *носить*, *лететь* – *летать*, *вести* – *водить*, *брести* – *бродить*. Механизм тот же, но здесь морфология не приходит на помощь, как в предыдущих случаях. Действительно, если очевидно, что *отплыть* составляет видовую пару с *отплывать*, то аналогичной ясности нет в паре *отнести* – *относить*.

Подводя итоги, заметим, что, несмотря на схематизацию, данный подход к обучению глаголам движения даёт преимущество того, что данные проблемы трансформируются из грамматических в проблемы выражения с очевидной пользой для употребления.

ЯН СТАНКЕВІЧ І ЯГО «МАЛЕНЬКІ МАСКОЎСКА-БЕЛАРУСКІ (КРЫВІЦКІ) СЛОЎНІЧАК ФРАЗЭОЛЁГІЧНЫ І ПРЫКАЗКАЎ ДЫ ПРЫВІТАНЬНІ, ЗЫЧЭНЬНІ І ІНШ».

*УА «Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»
Кафедра рускай і беларускай моў
Варанец В.І.*

Прозвішча Яна Станкевіча, на жаль, вядома сёння ў асноўным толькі спецыялістам-філолагам. Хаця зрабіў гэты чалавек для беларускай навукі, як, зрэшты, і для беларускай дзяржаўнасці нямала. Нарадзіўся ён 26 лістапада тысяча восемсот дзевяноста першага года ў Ашмянскім павеце. У 1926 годзе скончыў універсітэт у Празе, доктар славянскага мовазнаўства і гісторыі. Прафесар Украінскага Вольнага ўніверсітэта ў Мюнхене. Быў адным з заснавальнікаў Беларускага навуковага таварыства. Аўтар шматлікіх навуковых артыкулаў, манаграфій, падручнікаў. Самай фундаментальнай працай лічыцца “Беларуска-расійскі (Вялікалітоўска-расійскі) слоўнік”, выдадзены ў 1990 годзе ў Нью-Ёрку.

У 1944 годзе выйшаў у свет “Маленькі маскоўска-беларускі (крывіцкі) слоўнічак фразэолёгічны і прыказкаў ды прывітаньні, зычэньні і інш.”. Яго з’яўленне стала прыкметнай падзеяй у навуковым жыцці Беларусі. Агульна вядома, што наяўнасць у мове фразеалагічных выказаў, прыказак і прымавак робіць яе больш сакавітай і прыгожай. Ян Станкевіч першым у беларускім мовазнаўстве паспрабаваў падабраць беларускія аналагі да рускіх фразеалагізмаў і прыказак.

Адметнасцю названага слоўніка з’яўляецца і тая акалічнасць, што аўтар не проста займаецца падрадкавым перакладам. Ён старанна падбірае блізкія па стылістычнай афарбоўцы беларускія аналагі. Паралельна ў працы выкарыстоўваюцца і лацінскія прыказкі, якія, тым не менш, сустракаюцца ў нашай мове. Чытаючы слоўнік Станкевіча, адразу

адчуваеш усю непаўторнасць і арыгінальнасць беларускай мовы, дасціпнасць і гумар.

Соловья баснями не кормят – што па той чэсці, калі няма чаго есці.
У семи нянек дитя без носа – дзе нянек многа, там дзіця бязнога.

Утро вечера мудренее – пераначуем – болей пачуем.

А зараз некалькі лацінскіх прыказак:

Ambo meliores – абое рабое

De mortuis aut bene aut nihil – што зямлэй прыкрыта, няхай будзе забыта.

Par pari gaudent – свой свайго пазнаў і на піва пазваў.

Ва ўмовах дамінавання рускай мовы ў нашым грамадстве прыдатнымі здаюцца і раздзелы “Прывітанні. Зычэнні”. Яны дазваляюць чытачу пазбавіцца ў мове ад русізмаў або іх прамога калькавання. Адметным лічу і той факт, што аўтар слоўніка дае падрабязнае тлумачэнне кожнай сітуацыі, пры якой трапным з’яўляецца выкарыстанне таго ці іншага выслоўя.

І яшчэ адзін цікавы момант. Менавіта Станкевічу мы абавязаны з’яўленнем у нашым цяперашнім лексіконе слова “спадар”, якое выглядае больш дарэчным, чым казённае “грамадзянін” ці фамільярна-бальшавіцкае “таварыш”.

ОБУЧЕНИЕ ФОНЕТИКЕ И ГРАММАТИКЕ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ

УО «Гродненский государственный медицинский университет»

Кафедра русского и белорусского языков

Боборико Г.И.

Главной целью изучения любого иностранного языка, в том числе и русского, является овладение им как средством свободного общения. Коммуникативная компетенция учащегося не может быть создана без языковой компетенции, которая определяется как способность понимать нормативно оформленную речь в её устной и письменной разновидностях и воспроизводить – производить – грамматически правильные языковые формы и структуры.

Известно, что первым этапом в изучении РКИ является вводный фонетико-грамматический курс, закладывающий основы русского произношения на базе системно представленного грамматического материала.

Вводный чисто фонетический курс заменен комплексной работой над грамматикой и фонетикой, при которой формированию лексико-грамматических и речевых навыков придается самостоятельное значение.

Одной из главных задач при постановке произношения является формирование фонологического слуха, которое осуществляется на основе неразрывной взаимосвязи фонологической системы, артикуляционной (аккустико-артикуляционной) и перцептивной базы изучаемого языка. Поскольку слуховой и речедвигательный анализаторы